

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Pardubicích rozhodl v hlavním líčení konaném dne 16.6.2008
samosoudkyní JUDr. Šárkou Pfeiferovou, **t a k t o :**

Obžalovaní:

XXX

nar. XXX, trvale bytem XXX, XXX,

XXX

nar. XXX, trvale bytem XXX

jsou vinni, že

v období od 15.3.2006 do 31.5.2006 v XXX v rozporu se smlouvou o dílo uzavřenou mezi objednatelem XXX na základě ústního příkazu XXX a zaměstnankyně společnosti XXX pověřené správou majetku v daném areálu a oprávněnou osobou jednat za objednatele, nechali jednak do vyhloubeného výkopu na jimi určeném místě a jednak do stávající betonové jímky v areálu uložit nejméně 50 m³ oleje IPO 90, tzv. karbolky – nebezpečného odpadu ve smyslu ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, a tímto porušili ustanovení § 12 odst. 1,2 zákona č. 185/2001 Sb., došlo k poškození složek životního prostředí – půda a voda a k ohrožení zdroje podzemní vody,

t e d y

úmyslně v rozporu s právními předpisy uložili nebezpečné odpady a tím poškodili a ohrozili životní prostředí,

č í m ž s p á c h a l i

trestný čin nakládání s odpady dle § 181e odst. 1 tr. zák.,

a o d s u z u j í s e

XXX:

podle § 181e odst. 1 trest. zák. k trestu odnětí svobody v trvání **s e d m i m ě s í c ů .**

Podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce **j e d n o h o r o k u .**

Podle § 53 odst. 1,2 písm. a) tr. zák. se obžalované ukládá peněžitý trest ve výši **40.000,- Kč .**

Podle § 54 odst. 3 tr. zák. se pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanovuje náhradní trest odnětí svobody v délce **t ř í m ě s í c ů .**

XXX:

podle § 181e odst. 1 trest. zák. k trestu odnětí svobody v trvání **o s m i m ě s í c ů .**

Podle § 58 odst. 1 a § 59 odst. 1 tr. zák. se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce **o s m n á c t i m ě s í c ů .**

Podle § 53 odst. 1,2 písm. a) tr. zák. se obžalovanému ukládá peněžitý trest ve výši **60.000,- Kč .**

Podle § 54 odst. 3 tr. zák. se pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, stanovuje náhradní trest odnětí svobody v délce **č t y ř m ě s í c ů .**

O d ů v o d n ě n í :

Po provedeném důkazním řízení měl soud za prokázané, že se obžalovaní dopustili jednání popsaného ve výroku rozsudku způsobem tam uvedeným.

Obžalovaná XXX vypověděla, že ve společnosti XXX pracovala od 19.8.2005 do 31.5.2006, přičemž na pozici správce majetku pracovala od listopadu 2005 do roku 2006. Uvedla, že nesouhlasí s tím, že by někomu dávala příkaz k zakopání

odpadu, její náplní práce bylo starat se o zaměstnance a pronájmy objektů. Místo výkonu práce měla i v Rosicích, kam jezdila téměř denně. Pokud jde o karbolový odpad, ten byl likvidován firmou XXX, na čemž se domluvila XXX, byl zlikvidován tak, jak měl být, byl odvezen firmou XXX. Nevěděla o tom, že je uvedena ve smlouvě jako odpovědná osoba. Měla dohlížet na to, zda byl odpad odvezen a ne na to, jak byl zlikvidován. Dle jejího názoru byl odvezen všechn. Až na Policii ČR se dozvěděla, že byl odpad zakopán. Sama nedávala nikomu žádný pokyn k tomu, aby byla část odpadu zakopána. Pan XXX byl jednatelem firmy XXX a ten zajistil, aby byl odpad odvezen. Firma XXX neměla oprávnění k likvidaci odpadu, ale najatá firma XXX ano. Pan XXX do areálu v Rosicích také jezdil, měl na starosti likvidaci ostatních odpadů, pokud byl v XXX, pohybovali se tam společně. Nikdo neví, kolik tam mělo být karbolového odpadu, ten byl uložen v železném válci. Kdysi tam byly dva válce, ale jeden už byl zlikvidován. Byla přítomna tomu, když se válec rozřezal a když se odpad odvážel. Odpad nakládala firma XXX bagrem na auto firmy XXX. Odvezeno bylo vše, zahrabáno nic nebylo. Odpad byl odvezen do Lodína na speciální skládku. Věděla, že karbolový odpad patří mezi nebezpečné odpady. U nakládky odpadu byla přítomna, dále tam byl bagrista a pan XXX. Doklady o likvidaci měla k dispozici firma XXX a předala je firmě XXX. Myslí si, že se odpad naložil najednou, netuší, jaký objem odpadu ve válci byl. Nedokáže vysvětlit, proč se část odpadu našla v areálu, vše považuje za vykonstruované. Sud byl dle jejího názoru vysoký cca 7 až 8 metrů a měl cca 4 m v průměru, byla v něm mazlavá černá hmota, tato byla jen k jedné straně a byla po dně, sud nebyl plný, myslí si, že se vše vešlo na jeden nákladní automobil.

Obžalovaný XXX vypověděl, že nejprve pro firmu XXX dělal obchodního zástupce. Sám byl jednatelem a majitelem společnosti XXX. Firmě XXX půjčil nejprve 500.000,- Kč na akcie, pak ještě 400.000,- Kč na exekuce a poté 800.000,- Kč. Se společností XXX uzavíral smlouvy na likvidaci v areálu XXX, celkem bylo plánováno pět smluv, ale podepsány byly jen tři, mělo se jednat o likvidaci šrotu, kolejnic, válce a polystyrénu. Sám nikomu nic nepřikazoval ohledně zakopání odpadu, vše je na něho házeno. Ví, co je karbol za odpad, neměl motiv k tomu, aby ho nechal zakopat, mrzí jej, že to takhle dopadlo. Jednou ze smluv, kterou uzavřel s XXX byla smlouva na likvidaci kovového válce s tím, že co je uvnitř, ekologicky zlikvidují. Od počátku věděl, že je ve válci karbolový odpad. XXX dělalo výběrové řízení. XXX vědělo, že nemá živnostenské oprávnění na likvidaci odpadu. Karbolový odpad byl uložen v sudu o průměru 6 m, jeho výška byla 7 až 8 metrů a bylo toho tam po dně, odhaduje, že tam mohlo být 2 až 2,5 tuny odpadu. Najal si pana XXX, aby to odvezl, kdy u jedné části odvozu byl přítomen. Viděl odjíždět XXX, neviděl její nakládání. Odvoz byl proveden najednou, vše bylo naloženo, nedával nikomu pokyn k tomu, aby část odpadu byla zakopána. Byla tam také paní XXX a bagrista. Doklady zajišťoval sám a poté je odnesl na firmu XXX. V sudu nebylo takové množství, v prvním kole se odhadovalo 5 tun, ale bylo tam tak 2 až 2,5 tuny. Sám dostal od odboru životního prostředí pokutu. Při podpisu jedné ze smluv byla přítomna i paní XXX a tato je ve všech smlouvách uvedena jako odpovědná osoba. Myslí si, že vše bylo cíleně připravené, aby náklady na likvidaci té obrovské haldy odpadu zaplatil stát a on byl vhodný jako odpovědná osoba. XXX dlužil XXX, vše je připravený komplot, někdo z firmy XXX dal pokyn k zakopání odpadu, na čemž dost ušetřili.

Z výpovědi svědka XXX soud zjistil, že je jednatelem společnosti XXX, z obžalovaných zná pouze paní XXX z doby, kdy pracovali pro XXX, kdy prováděli

úklidové práce k vyčištění areálu v Rosicích. Paní XXX udělovala úkoly, dávala úkoly i lidem z jeho firmy. Každá parta měla svého parťáka, který jednal a řešil vše s paní XXX nebo XXX. Parťákem byl pan XXX. O tom, co se tam stalo se dozvěděl od nájemců s tím, že tam byl odvezen karbolový odpad a poté vyšlo najevo, že chlapi dostali příkaz, aby to tam odvezli, přičemž jim bylo řečeno, že až ten karbol odvezou na skládku, že to bude posypáno bakteriemi, které to zlikvidují a že se to potom odvozí. Toto jim řekla paní XXX. Karbolový odpad byl odvezen na dvě místa a zahrabal se tím, co bylo na stávajících místech. Jedno místo byla skládka – místní deponie a druhé byla údajně bývalá hasnice – betonová jímka. Sami pak po šetření životního prostředí zajišťovali naložení, roztrídění a odvoz odpadu, na což doložil doklady. S firmou XXX jsou vyrovnání, nic jim nedluží.

Z výpovědi svědka XXX soud zjistil, že oba obžalované zná, pracoval jako bagrista u firmy XXX, která prováděla úklid areálu v Rosicích. Ví, že vyváželi nějakou látku z nádrže na určené místo, kdy jedno místo byla jímka a druhé byla halda – skládka, ale o jakou se jednalo látku, neví. Jemu dal pokyn k odvozu pan XXX, který měl příkazy od paní XXX. Odpad naložil, odvezl na určené místo a přikryl hlínou, něco se naložilo na jednu Avii. V jímce toho bylo asi 80 cm od dna, nádrž měla průměr asi 4 až 5 metrů, odvezl všechno. Od pana XXX věděl, že se má vykopat jáma, kam se to mělo odvézt a zasypat, nikdo nevěděl, co to bylo za odpad. Na XXX naložil asi dvě lžíce. Šlo o černou látku podobnou kalům v dolech, látka zapáchala, připadalo mu to jako bářský prach. U nakládání byla paní XXX, pan XXX, neví, zda tam byl i pan XXX, ten byl možná u nakládky na Avii. Od paní XXX žádné pokyny nedostávali. Později pak tento odpad nakládali do sudu a odváželi pryč, vyváželo se to, co se zahrabalo, nakládali to do 200 litrových sudů a odváželo se to na skládku, sudy se plnily do poloviny, sudů bylo asi třicet.

Z výpovědi svědka XXX soud zjistil, že získali celý areál XXX do spravování, přičemž narazili na sud karbolového oleje. Chtěli jej ekologicky zlikvidovat, proto oslovili několik firem s dotazem na cenu likvidace. Při jednání s panem XXX a paní XXX dostali nabídku od pana XXX, že to zlikviduje, sud s karbolem si prohlédl, vzal si vzorek a odhadl množství, přičemž odhad byl asi 5 tun, od jiné společnosti měli odhad 50 tun. S panem XXX uzavřeli smlouvu na likvidaci oleje, došlo k likvidaci, u které nebyli přítomni a poté při prodeji části areálu zjistili, že je tam čerstvě uložen odpad, s tím, že tam má být zakopán karbolový olej. Proto svolali všechny dotčené lidi i pana XXX, který se však nedostavil, a šli na místo, které sdělili nájemci a bagrista odkryl místo, kde byl zjevně zakopaný odpad, sám bagrista jim sdělil, že tam odpad ukládal on na příkaz paní XXX. Poté vše řešili s Českou inspekcí životního prostředí. Z posudku z minulých let věděli, že se jedná o karbol, nezjišťovali, zda firma pana XXX má oprávnění k likvidaci odpadů. Paní XXX měla oprávnění dávat pokyny i jiným firmám, které pracovaly v areálu v tom směru, kam se co má odvézt a zlikvidovat. V době, kdy zjistili uložení karbolu, už ve firmě nepracovala. Zjistili, že karbol byl odvezen na dvě místa, jedno bylo na pahorku zakopané přímo do země a druhé bylo v jímce pod betonovým panelem a smíchané se zemí. S panem XXX mají za firmu XXX všechny závazky vyrovnané, závazky vůči němu má společnost XXX, což je jiná firma.

Z výpovědi svědka XXX soud zjistil, že ten pracoval jako vrátný v daném areálu a znal oba obžalované, přičemž pan XXX tam jezdil méně než paní XXX, a pokud tam byli společně, tak vždy chodili spolu. Ví, že se v areálu kopala díra, kam

se navezla karbolka, přičemž se to dělo na příkaz paní XXX, dělala to nějaká slovenská parta, které dávala pokyny, co mají dělat. V rámci obchůzky viděl, jak se odpad převáží z nádrží do dvou děr, jedna se vykopala a druhá tam asi byla, odvážela se jedna Avie, na ní byly asi 3 až 4 kolečka. Byly tam dvě nádrže, ve kterých byl karbolový odpad, neví, kolik toho v které bylo. V jedné nádrži bylo asi 1 až 1,5 metru ode dna karbolu, průměr nádrže byl 8 až 10 metrů, v areálu byl cítit zápach z karbolu do doby, než se to odvezlo.

Z výpovědi svědka XXX soud zjistil, že ten zná oba obžalované z areálu v Rosicích, kde pracoval pro firmu XXX jako parťák. V areálu měli provádět úklid, práce vykonávali na základě pokynu paní XXX nebo XXX, častěji jim úkoly dávala paní XXX, a to buď denně, nebo byli úkolováni na více dnů. Od paní XXX a od pana XXX dostali pokyn k odvozu karbolového odpadu, který odváželi z železné nádrže, která se rozpalovala, a to co bylo v ní, měli dát na haldu, něco do jímky a něco měli nechat bokem. Na hladě s nimi byl pan XXX, který jim ukazoval, kam to mají dát, paní XXX tam byla také, kdo dal pokyn k odvozu do jímky si již nepamatuje. S bagrem jezdil pan XXX, kterému dával pokyny on sám. V nádrži toho bylo asi v metrové výšce, průměr nedokáže odhadnout a množství odpadu také ne. Pan XXX jim dal pokyn k tomu, aby haldu zahrnuli hlínou. Nevěděl v té době, o jakou látku se jedná, nikdo mu nesdělil, že jde o nebezpečný odpad, látka vypadala jako černý kal a zapáchala.

Z výpovědi svědkyně XXX soud zjistil, že oba obžalované zná z práce, paní XXX dříve, ta pak přivedla pana XXX. Společnost XXX koupila areál v XXX s karbolovým odpadem, kdy proběhlo výběrové řízení na likvidaci odpadu, kterého se účastnil i pan XXX. Paní XXX pomáhala organizovat výběrové řízení a přivedla pana XXX. XXX uzavřelo smlouvu s XXX s tím, že zlikviduje železný válec a ekologicky zlikviduje jeho obsah, paní XXX měla na starosti to kontrolovat a organizovat. U likvidace chtěli být, ale nebyli informováni o datu. Až následně se od nájemníků v XXX dozvěděli, že odpad nebyl zlikvidován ekologicky, vyzvali pana XXX k účasti na jednání, ale nepřišel, došlo k odkrytí zeminy a zjistili, že odpad byl zakopán na dvou místech, což se dozvěděli od bagristy, který to zakopával. Bagrista jim sdělil, že dostal pokyn od paní XXX. Dostali vážný lístek, že více jak jedna tuna odpadu byla odvezena na skládku. Pan XXX tvrdil, že má oprávnění k likvidaci odpadu, že to jeho firma dělá, neupozorňoval na to, že by takové oprávnění neměl. Paní XXX mohla úkolovat pracovníky firem, které dělaly v areálu. Sama žádné pokyny firmám nedávala. Obsah smlouvy s panem XXX určitě s paní XXX diskutovali, byla tam uvedena jako odpovědná osoba. S paní XXX ukončili pracovní poměr, odpad se likvidoval někdy v dubnu či květnu 2006 a zjistili to v červnu nebo na konci května 2006.

Ze závěrů znaleckého posudku z oboru vodního hospodářství, čistoty ovzduší se specializací na ochranu životního prostředí, exhalace, odpady, spalování, skládkování a využití odpadů a z osobního výsledku znalce soud zjistil, že látka, která byla skladována v ocelové válcové nádobě není jednoznačným chemickým individuem, ale jednalo se o směs mnoha chemických látek, z nichž některé ani nelze přesně chemicky definovat. Podle výpovědí zaměstnanců firmy a svědků mělo jít o impregnační přípravek, olej IPO 90 na železniční pražce, který byl vyráběn na bázi uhelného dehtu a odpadních olejů, do kterých se přidávala desinfekční a stabilizující látka – směs kresolů a fenolů (tzv. karbolka, karbol apod.) působících

zejména jako fungicid. Z pohledu zákona o chemických látkách č. 356/2003 Sb. se jedná o chemický přípravek s nebezpečnými vlastnostmi – hořlavost a škodlivost zdraví, mutagenita, a karcinogenita, dráždivost a nebezpečnost pro životní prostředí. Provedené chemické rozbory toto složení a vlastnosti potvrdily. Výroba přípravku IPO 90 byla už v 80. letech zakázána a zastavena a jeho používání bylo ukončeno. Podle rozborů citovaných ve znaleckém posudku ing. Píši z března 2000 přípravek měl obsahovat ještě vysoké množství olov a zinku, kdy přítomnost zejména olova by zvyšovala přípravku již stanovenou nebezpečnou vlastnost – toxicitu.

Z tohoto plyne, že látka, která byla skladována v zásobníku, byla látkou s nebezpečnými vlastnostmi jak podle chemického, tak podle odpadového zákona, kdy tato látka je nebezpečná pro životní prostředí bez ohledu na to, zda se jedná o přípravek nebo o odpad. Pokud jde o množství látky, dle znaleckého posudku ing. Píši, mělo jít nejméně o 50 m³ (přibližně 50 tun) a tedy o množství, které je samo o sobě schopno vyvolat velkou ekologickou havárii. Velikost zásobníků není přesně zadokumentována, nicméně základová plocha v příloze je kruh asi 9 m, tedy s plochou 63,6 m² a tedy již pouhý zbytek v nádrži ve výši 0,78 metru dá objem 50 m³. Z pohledu porušení zákona není přesná znalost množství uniklé látky nejvýznamnějším prvkem a ani závěry posudku to neovlivní.

Přípravek byl původně určen jako výrobní surovina a uložen v zásobníku, odpadem se stal v okamžiku, kdy byl vydán zákaz užívání přípravku a byla ukončena výroba impregnovaných pražců. Tento odpad je jednoznačně zařazen do kategorie nebezpečných odpadů, kdy podle rozhodnutí Okresního úřadu v Pardubicích byl tento odpad zařazen pod katalogové číslo 03 02 01 tedy odpad s nebezpečnými vlastnostmi. Každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem č. 185/2001 Sb. a s odpady lze nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady určena podle zákona., je tedy vyloučeno i zprostředkování likvidace odpadu. Sazba poplatku za ukládání odpadu se pohybovala v roce 2006 v částce 3.700,- Kč za tunu.

Umístění nebezpečného odpadu do země je vždy hrubým porušením zákona a trestným činem, protože to zákon výslovně zakazuje, neboť nebezpečné odpady obvykle svou vyluhovatelnou složkou znečistí okolní zeminu a téměř vždy také podzemní vody, někdy dojde i k přímému znečištění povrchových vod. Tím je ohroženo nebo poškozeno životní prostředí jako celek, protože platí zásada nedělitelnosti životního prostředí a znečištění, které se jednou uvolní do oběhu, je již velmi obtížně kontrolovatelné. V daném případě došlo ke znečištění životního prostředí a vod látkami, které jsou toxické a vysoce nebezpečné jak vodním organismům, tak člověku. Způsob nakládání s nebezpečným odpadem uložením do země je pak v rozporu s právními předpisy platnými v době, kdy se událost stala, konkrétně pak v rozporu s ustanovením § 12 odst. 1,2 zák. č. 185/2001 Sb.

V daném případě došlo k vážnému ohrožení životního prostředí. Poškozena byla složka „půda“ a složka „voda“. Ohroženy byly zdroje podzemní vody – domovní studny v blízkých Rosicích nad Labem. Primárně byla kontaminována půda v areálu, z odpadů uložených v zemi se dále vyluhovaly nebezpečné chemické látky a pokud by nebyly tyto látky včas odstraněny, dešťová voda by je vymývala a došlo by k rozsáhlé plošné kontaminaci. Výsledky průzkumů jsou dokumentovány v posouzení společností Ekomonitor z dubna 2007, která rovněž konstatuje masovou kontaminaci

nebezpečnými látkami a navrhuje sanační opatření. Uvedené poškození bylo způsobeno nesprávným nakládáním s uvedenými odpady, ze kterých se začala směs chemických individuí uvolňovat do okolního prostředí vyluhováním dešťovými vodami.

Z listinných důkazů vyplývá, že XXX uzavřela se XXX zastoupenou XXX dne 15.3.2006 smlouvu o dílo, na jejímž základě měl zhotovitel zlikvidovat válcovou nádobu v přibližných rozměrech o průměru 7,2 metrů a výšky 6,8 metrů s uloženým karbolovým odpadem v objemu cca 5,5 tuny, přičemž oprávněnou osobou jednat za zhotovitele je XXX a za objednatele paní XXX. Z evidenčního listu pro přepravu nebezpečných odpadů vystaveného firmou A.S.A. provozovna Lodín vyplývá, že na skládku bylo odvezeno 1,18 tun asfaltové směsi, a to XXX dne 10.4.2006. Ve spise jsou i další smlouvy uzavřené společností XXX nejen se společností XXX, ale i s dalšími společnostmi, jako je XXX, apod., přičemž ve všech smlouvách figuruje jako odpovědná osoba, na kterou se mají obracet, a to i v případě likvidace odpadů, paní XXX. Z obsahu znaleckého posudku XXX ze dne 3.3.2000 vyplývá, že odpad vznikl ztuhnutím impregnačního oleje IPO 90 ve skladovací nádrži o průměru 9 metrů a výšce 8,4 metrů, přičemž odpad je dle katalogu odpadů zařazen okresním úřadem jako odpad č. 03 02 01 – nehalogenované organické činidlo k impregnaci dřeva do kategorie nebezpečný odpad. Podle odhadu je v nádrži asi 50 tun odpadu. Ze sdělení společnosti XXX vyplývá, že sazba poplatku za skládkování se skládá z několika složek a v roce 2006 byla sazba poplatku pro skládkování odpadu zařazeného pod č. katalogu 030201 při platbě v hotovosti ve výši 5.650,- Kč za tunu + daň z přidané hodnoty. Ve spise je pak založena i indikativní nabídka společnosti XXX k likvidaci odpadu. Ze závěrů hydrogeologického průzkumu zpracovaného firmou XXX plyne, že průzkumnými pracemi byla směsnými vzorky v prostoru bývalého úložiště zmetkových výrobků zjištěna masivní kontaminace skládkového materiálu NEL. V tomto vzoru byla též prokázána kontaminace PAU-12. Kontaminace horninového prostředí pod úložištěm prokázána nebyla, v prostoru jímky též nebyla zastižena kontaminace okolního horninového prostředí, avšak obsah jímky je sensoricky masivně kontaminovaný. V prostoru bývalého umístění nádrží byla zastižena kontaminace horninového prostředí NEL a PAU-12. Při hloubení vrtu PV-1 byla sensoricky zjištěna kontaminace horninového prostředí až do hloubky cca 6 metrů, z čehož odpovídá i zasažení podzemní vody. Podzemní vody v okolí jímky a bývalého úložiště zmetkových výrobků nebyly znečištěny. Z pracovní smlouvy plyne, že obžalovaná XXX byla zaměstnána XXX od 18.8.2005, přičemž dodatkem ze dne 25.11.2005 byla zařazena do pozice referenta správy majetku. Z plné moci vystavené XXX ze dne 6.1.2006 vyplývá mimo jiné oprávnění organizovat, koordinovat a kontrolovat nájemce a zaměstnance zmocnitele. Z dohody o rozvázání pracovního poměru pak plyne, že pracovní poměr obžalované XXX byl ukončen ke dni 31.5.2006. Ve spise jsou pak založeny smlouvy mezi společností XXX týkající se následné likvidace zjištěného zavezeného odpadu i doklady o odvozu tohoto odpadu, kniha návštěv zachycující pohyb osob v areálu v rozhodném období, protokoly sepsané Českou inspekcí životního prostředí při následné likvidaci uloženého nebezpečného odpadu. Z vyjádření Pardubického kraje i Magistrátu města Pardubic pak plyne, že XXX nikdy nepožádala o souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady. Ve spise je pak založen i seznam nebezpečných odpadů, jako příloha k zákonu č. 381/2001 Sb.

Po vyhodnocení všech provedených důkazů jednotlivě i ve vzájemných souvislostech dospěl soud k závěru, že jednání obou obžalovaných bylo prokázáno. Oba obžalovaní popřeli, že by dali komukoli příkaz k zakopání části nebezpečného odpadu, ale z provedených důkazů byl prokázán opak. Obžalovaná XXX byla osobou oprávněnou jednat za společnosti XXX a byla pověřena i dohledem nad pracemi prováděnými v areálu, přičemž zaměstnancům firem, které pro XXX pracovaly, udělovala pokyny. Z výpovědi svědků XXX a XXX a dále z listinných materiálů, zejména smlouvy o dílo ze dne 15.3.2006, měl soud za prokázané, že XXX se zavázala provést likvidaci kovového válce, v němž byl uložen nebezpečný karbolový odpad, aniž by pro tuto činnost měla potřebné oprávnění. Nepochybně v tomto směru pochybila nejen XXX která neměla takovou smlouvu uzavírat, ale i XXX, která se měla přesvědčit, zda má obžalovaný XXX a jeho společnost oprávnění k likvidaci nebezpečných odpadů, když tato povinnost pro ně vyplývá ze zákona. Nicméně již z obsahu samotné smlouvy, ale i z výpovědí obou obžalovaných, je patrné, že oba obžalovaní dobře věděli o tom, že karbolový odpad, který se ve válci nacházel, patří mezi nebezpečné odpady, přičemž podle toho se mělo při jeho likvidaci s ním také zacházet ve smyslu zákona. Je zřejmé, že část odpadu byla odvezena na skládku do Lodína, o čemž je ve spise založen evidenční list, ale jednalo se pouze o množství 1,18 tun odpadu, zatímco dle samotného odhadu obžalovaného, tak jak je vyjádřen i ve smlouvě o dílo, mělo být likvidováno cca 5,5 tuny odpadu. V daném případě je zřejmé, že odhady množství odpadu se lišily, neboť ve znaleckém posudku ing. Píši se hovoří o cca 50 tunách odpadu, zatímco ve smlouvě o dílo shora citované je odhadováno cca 5,5 tuny odpadu a přesné množství se v současné době již zjistit nedá. Proto do výroku rozsudku bylo poято množství minimálně prokázané, tak jak bylo zachyceno ve smlouvě o dílo, avšak jak uvedl znalec, samotné množství odpadu nemá na rozsah ohrožení životního prostředí či jeho poškození žádný vliv. Nicméně z výpovědi zejména svědka XXX, ale i svědka XXX měl soud za prokázané, že to byli právě obžalovaní, kdo dal pokyn k zakopání části odpadu přímo v areálu XXX. Část odpadu byla dle pokynu obžalovaných odvezena na stávající haldu, kde byla zahrabána hlínou a část byla odvezena do jímky, která byla rovněž zasypána hlínou. Oba svědci vypovídají o tom, že sami v té době nevěděli, že se jedná o nebezpečný odpad a že jednali dle pokynu obžalovaných. Svědek XXX se pak následně poté, kdy bylo zjištěno, že část odpadu byla takto zahrabána, podílel na jeho likvidaci, přičemž sám oznámil, na která místa byl odpad zakopán. I svědek XXX, který sice nebyl přímo na místě, pak potvrdil, že mu tyto skutečnosti sdělovali jeho zaměstnanci, že skutečně došlo k zakopání části odpadu na dvou místech v areálu a že se tak dělo z pokynu obžalovaných. Také svědek XXX a XXX tyto skutečnosti potvrzují v tom směru, že se to dozvěděli právě od pracovníků XXX, jak bylo s odpadem naloženo a že to bylo na pokyn obžalovaných. I svědek XXX potvrdil, že v den, kdy se odpad likvidoval, viděl při obchůzce, že byl odvážen na dvě různá místa v areálu a že to dost zapáchalo.

Pokud jde o namítaný rozměr válce, z něhož měl být odpad odvážen a tvrzení o dvou možných válcích, pak dle názoru soudu bylo samotnou obžalovanou XXX vyvráceno, že by se tam nacházely dva válce, když sama hovořila o tom, že tam byly pozůstatky po jiném, proto lze vyloučit, že by došlo k nějaké záměně, či že by došlo k odvozu odpadu v jiné době bez jejich asistence či z jiného válce. Zde se jasně svědci vyjadřovali k rozřezání a odvozu odpadu z tohoto konkrétního válce a o žádném dalším válci nikdo nehovoří, pouze svědek XXX mluvil o dvou válcích, ale v tomto směru nebyla jeho výpověď podpořena žádnou další, ba naopak bylo

prokázáno, že druhý válec s takovým odpadem se tam již v dané době nenacházel. Stejně tak pokud jde o rozměry válce, lze hovořit o tom, že se vždy jednalo o přibližné odhady uváděné konkrétními osobami, nicméně z žádných důkazů neplyne, že by někdo válec skutečně měřil co do průměru či výšky, proto se odhady rozměrů mohou pochopitelně lišit a ani tato skutečnost nesvědčí o tom, že by šlo o jiný odpad nebo jiný válec. V podstatě jak obžalovaní, tak slyšení svědci, kteří se podíleli na odvozu odpadu, hovoří o jednom válci a nikdo z nich pochopitelně nemůže uvést přesné údaje o jeho rozměrech.

Ze závěrů znaleckého posudku a z výpovědi znalce měl soud za prokázané, že se jednalo skutečně o odpad, a to odpad nebezpečný a že nebyl zlikvidován v souladu se zákonem. I kdyby obžalovaný XXX nechal celý odpad odvést na korbě nákladního automobilu, nemuselo by k ohrožení životního prostředí dojít a jednalo by se pouze o správní delikt, ale tím, že on i obžalovaná XXX dali pokyn k zahrabání části odpadu do země, došlo k vážnému porušení zákona a ke spáchání trestného činu, neboť tyto nebezpečné odpady se do země rozhodně ukládat nesmějí. Ze závěrů posudku pak plyne, že došlo nejen k ohrožení, ale i poškození životního prostředí, a to jeho dvou složek – půda a voda a stejně tak z hydrogeologického posudku plyne, že tam k poškození životního prostředí došlo. V daném případě se znalec vyjádřil k tomu, že není rozhodující množství nebezpečného odpadu, neboť i malé množství je schopno ohrozit a poškodit poměrně rozsáhlou oblast podzemních vod, přičemž z provedeného odběru vzorků dešťové vody ze sudu v místech, kam byl odpad zakopán, bylo zjištěno, že látky se vyluhovaly do vody a že tedy skutečně v důsledku deště došlo k ohrožení podzemních vod a k jejich možné kontaminaci. I když obžalovaní poukazovali na to, že by nebyl důvod, proč by část odpadu nechali odvést a část zakopat, lze z cen za skládkování nebezpečného odpadu dovodit, že svou logiku by to mělo, neboť při odvozu většího množství odpadu než jaký byl skutečně odvezen, byl platili daleko vyšší částku a daný kontrakt by se pro firmu XXX stal nelukrativní a na dané zakázce by nevydělala. Soud v daném případě neměl důvod nevěřit svědkům, kteří vypovídali, neboť ti osobně nejsou v žádném vztahu k obžalovaným, neměli s nimi žádné rozpory a nemají tedy žádný důvod vypovídat jinak, navíc někteří již na svých pozicích nepracují a pokud byly nějaké nevyrovnané pohledávky mezi XXX a XXX, pak toto se nemohlo odrazit do výpovědí daných svědků, kteří se XXX neměli nic společného. Proto soud neshledal, že by měli důvod vypovídat účelově proti obžalovaným, ba naopak jejich výpovědi spolu korespondují a vypovídají o tom, co se skutečně odehrálo.

Soud tedy z daných výpovědí, ale i z listinných důkazů, s nimiž výpovědi rovněž korespondují, vycházel a dospěl k závěru o vině obou obžalovaných. Ti dali pokyn k zakopání části nebezpečného odpadu do země v rozporu se zákonem. Své odpovědnosti a porušení zákona si byli oba dobře vědomi, neboť oba věděli, že se jedná o nebezpečný odpad a pokud se zavázali jej zlikvidovat ekologicky, pak tomu rozhodně neodpovídá způsob, který zvolili, tedy zakopání do země. Soud v daném případě shledává přímý úmysl ve smyslu ustanovení § 4a) tr. zák. porušit zájmy chráněné trestním zákonem i zájmy dle zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech.

Oba obžalovaní naplnili po objektivní i subjektivní stránce skutkovou podstatu trestného činu nakládání s odpady dle § 181e odst. 1 tr. zák., neboť úmyslně v rozporu s právními předpisy uložili nebezpečné odpady, a tím ohrozili a poškodili životní prostředí. Konkrétně došlo k porušení ustanovení § 12 odst. 1,2 zákona č.

185/2001 Sb. o odpadech, které uvádí, že každý je povinen nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí. Nakládání s nebezpečnými odpady se řídí též zvláštními právními předpisy platnými pro výrobky, látky a přípravky se stejnými nebezpečnými vlastnostmi, pokud není v tomto zákoně nebo prováděcích právních předpisech k němu stanoveno jinak a pokud dále není stanoveno jinak, lze s odpady podle tohoto zákona nakládat pouze v zařízeních, která jsou k nakládání s odpady podle tohoto zákona určena. Při tomto nakládání s odpady nesmí být ohroženo lidské zdraví ani ohrožováno nebo poškozováno životní prostředí a nesmějí být překročeny limity znečišťování stanovené zvláštními právními předpisy. Navíc ze závěrů znaleckého posudku i hydrogeologického posudku pak vyplývá, že došlo nejen k ohrožení životního prostředí, ale i k jeho poškození, a to zejména dvou složek životního prostředí, což je půda a voda, přičemž s ohledem na množství odpadu pak ohrožení v podobě kontaminace podzemních vod bylo značně rozsáhlé. Obžalovaní svým jednáním porušili zájem státu na ochraně životního prostředí a s ohledem na rozsah možné kontaminace a rozsah ohrožení životního prostředí lze v jejich jednání spatřovat vysoký stupeň společenské nebezpečnosti.

O obžalované Ivetě XXX bylo zjištěno, že nebyla projednávána pro přestupek, trestní řízení proti ní vedené u zdejšího soudu pod sp.zn. 3 T 70/2007 pro trestný čin zpronevěry dle § 248 odst. 1,2 tr. zák. bylo zastaveno ve smyslu ustanovení § 172 odst. 2 písm. c) tr. řádu. V rejstříku trestů nemá žádný záznam. Svědčí jí polehčující okolnost dosavadního řádného života, přitěžující okolnosti shledány nebyly. Při úvaze o trestu vycházel soud z ustanovení § 23 a 31 tr. zák. a dospěl k závěru, že s ohledem na dosavadní bezúhonnost obžalované, charakter spáchané trestné činnosti i způsob provedení i s přihlédnutím k možnostem nápravy, lze na obžalovanou působit ještě výchovným trestem odnětí svobody, který byl uložen v dolní polovině zákonné trestní sazby ve výměře sedmi měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na nejkratší zkušební dobu jednoho roku. Současně s ohledem na ohrožení životního prostředí a zejména pak společenskou nebezpečnost jednání i způsob provedení trestné činnosti, považoval soud za nutné působit na obžalovanou ještě dalším trestem, a to trestem peněžitým, který byl uložen ve výměře 40.000,- Kč s tím, že pokud by nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání tří měsíců. Uvedený trest by měl motivovat obžalovanou k tomu, aby se obdobného závažného jednání ve vztahu k životnímu prostředí již nedopustila.

O obžalovaném XXX bylo zjištěno, že ten nebyl projednáván pro přestupek ani pro trestný čin. Svědčí mu polehčující okolnost dosavadního řádného života, přitěžující okolnosti zjištěny nebyly. Při úvaze o trestu vycházel soud z ustanovení § 23 a 31 tr. zák. a i v jeho případě s přihlédnutím k osobě obžalovaného, možnostem jeho nápravy, charakteru spáchané trestné činnosti a způsobu jejího provedení dospěl soud k závěru, že je možné působit na něho rovněž výchovným trestem odnětí svobody, který byl v jeho případě s ohledem na skutečnost, že byl osobou oprávněnou XXX a podílel se větší měrou na daném trestném činu tím, že likvidoval odpad, k jehož likvidaci neměl oprávnění, uložen ve vyšší výměře než u obžalované XXX, nicméně i u něho byl trest ukládán ještě v dolní polovině trestní sazby v trvání osmi měsíců a jeho výkon byl podmíněně odložen rovněž na kratší zkušební dobu 18 měsíců. I v jeho případě ze stejných důvodů jako u obžalované XXX, zejména pak s přihlédnutím k ohrožení a poškození životního prostředí i charakteru spáchané

trestné činnosti byl uložen i trest peněžitý ve výměře 60.000,- Kč, kdy pro případ, že by peněžitý trest nebyl ve stanovené lhůtě vykonán, byl stanoven náhradní trest odnětí svobody v trvání čtyř měsíců.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání u Okresního soudu v Pardubicích do osmi dnů ode dne doručení opisu rozsudku. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody. Rozsudek lze napadnout odvoláním také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout též příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce. Odvolání musí být ve stanovené lhůtě odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

V Pardubicích dne 16.6.2008

JUDr. Šárka Pfeiferová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Tereza Dvořáková